

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I
din CLUJ.
Nr. 87 1936
EXEMPLAR LEGAL

Mistreț aquatic

În una din zilele mijlocului lui Decemvrie, mai mulți locuitori din comuna B. din județul Sibiu, pe când lucrau în apropierea Oltului observară venind în goană mare un mistreț. Probabil hăituit de lupi. Luându-se oamenii după el, mistrețul — un vier mare — sare în Olt și înoată zdravăn până la o mică insulă ce se află în mijlocul râului. Rămâne apoi acolo, acoperit de tufişuri. Oamenii trimit stafetă la Sibiu, și în curând sosește o mică ceată de vânători, să facă... goană. Dar cum se facă goana? Insula e abea de câțiva zeci de metri patrați, nu încap în ea și vânători, și gonași și vânatul. După un scurt sfat, câțiva țărani se urcă în o luntre, ocolesc pe departe insula și se apropie apoi de ea pe partea opusă țărmlui pe care luaseră poziție cei vre-o cinci vânători. Nu dăduse luntrea cu ciocul de pământul insulei, când mistrețul se aruncă în râu, și înotă înapoi, ținând drept înspre vânători. Ropot de împuşcături, îndată ce puse piciorul pe țărml. Alte salve, când o luase la fugă pe coastă în sus, și în fine câteva focuri „la noroc”, după mistrețul, care ajunsese la o respectabilă depărtare, înainte de a trece... sănătos... culmea.

Îndată după mistreț sări în apă din insulă și o vulpe, care de asemenea o tuli teafără.

Înzadar, se vede că tot nu e dat să fie împuşcat mistrețul la o vânătoare cu luntrea...

Culcuşuri originale

Cuiburi, vizuine și culcuşuri de animale constituie un subiect foarte vast, despre care se pot scrie și s'au scris tratate întregi, care mai de care mai pasionante. Să nu amintesc decât frumoasa carte a lui Wood, care făcea parte pe vremuri din lectura preferată a copilăriei mele, și ar fi de ajuns.

În general însă trebuie recunoscut, că cele mai minunate construcții se ridică de animale inferioare, insecte mai ales; iar dintre mamifere și păsări primele locuri sunt deținute deasemenea de specii mai mărunte, fără vre-un interes vânătoresc. Nu e de mirare deci, că vânătorii și în special vânătorii dela noi din țară, în practica lor nu prea au ocazii să semnaleze câte ceva interesant în acest domeniu.

Mi-a fost dat totuși să întâlnesc două cazuri, interesante după părerea mea; cu atât mai mult cu cât am avut de a face cu cele mai comune specii de vânat, modul de viață al cărora am fi îndemnați să-l credem arhicunoscut și de care n'am auzit până acum să facă astfel de construcții, ca cele descrise mai jos.

În primul caz a fost o iepuroaică, care trăia într-o vie la marginea orașului Cetatea Albă. Fătase

cam prea de vreme; n'am notat și nici nu-mi aduc acum aminte nici anul, nici data precisă; cred că a fost prin luna Martie. Noaptea mai era îngheț și astfel cei trei pușori ai ei erau amenințați să se prăpădească de frig. Ca să-i adăpostească le-a construit un culcuș, săpând puțin în pământ, iar deasupra ridicând o boltă din pământ bătătorit bine și ceva paie. Din afară apărea ca o moviliță de mărimea unui mușuroiu de cârțiță, mai măricel, cu o intrare; dacă băgai mâna prin aceasta dădeai de culcușul puilor. Bătrâna desigur nu putea intra înăuntru; pentru alăptat puii trebuiau să iasă afară. După ce vizuina a fost găsită, puii au dispărut curând. Probabil mama i-a mutat altundeva, mai departe de ochii oamenilor curioși. Se făcuse dealtfel și ceva mai cald, astfel că nu mai aveau nevoie de adăpost.

Al doilea culcuș a aparținut unei scroafe sălbatică. L-am găsit la 8 Iulie 1929, în pădurea Clăbucetului-Baiului, aproape de Predeal. Porcii mistreți sunt mulți pe acolo și am mai dat, în vara aceea, de culcușurile scroafelor făcute pentru fătat; nu erau însă decât grămezi de rugi, cu un culcuș simplu în mijloc. Cel de care e vorba era mult mai ingenios: într'un smeuriș des un loc destul de mare a fost complet bătătorit, dar toate tulpinile de smeură rupte de lângă pământ și strânse într'o grămadă lunguiață, aproape semicilindrică, de cca. 1½ m. lungime și cca. ½ m. înălțime; iar în interiorul grămezii este făcut culcușul propriu zis, săpat puțin în pământ. Rugii grămădiți deasupra constituie de fapt un acoperiș, în forma de boltă. Intrarea semicirculară, de abia de 25—30 cm. înălțime; culcușul mult mai lat și adânc.

Desigur n'am dat de scroafă și purcei pe acolo, dar nu putea exista nici o îndoială; solul de jurdimprejur era împetriștat de urmele lor, pe alocuri cu totul bătut (ca la stâna de oi!), iar ceva mai jos, pe coastă printre tufişuri, se cunoșteau câteva locuri unde au dormit de curând. Pădurarii, cari erau cu mine, au emis părerea că în acest culcuș scroafa fătase, iar acum se ținea tot pe lângă el cu purceii cari se făcuseră deja destul de mari, ca să nu aibă neapărata nevoie de adăpost.

Ing. S. Pașcovski.

Rarități ornitologice

Am primit mai săptămânile trecute o scrisoare dela distinsul nostru colaborator dl Dr. Petru Bod, din Bontida (Cluj) însoțită de câteva fotografii, dintre care publicăm alăturat una. Reprezintă o găseă sălbatică de o specie rară. Dl Bod a împuşcat-o în ziua de 30 Aug. 1934 în canalul morii de lângă satul Bontida. Găseă sălbatică era cu un cârd de găște de casă. Parcă nu înărăznea să se amestece cu aceste, urmărea cârdul la câțiva metri. Recunoscând dl Bod, că are a face cu o specie rară pe meleagurile noastre, a avut bună-

voința să ne comunice fotografiile. Ne-am ținut de datorie să lămurim specia căreia îi aparține acest rar oaspe al țării noastre, și l-am rugat pe colaboratorul nostru, dl Conte Carol Kornis, excelentul ornitolog să ne dea părerea Dsale. Iată ceea ce ne scrie dl C. Kornis, neavând de adăugat decât doar, că exemplarul dela Bonțida avea penajul proaspăt, curat, complet; lucru rar la păsările din grădinile zoologice.

Sunt recunoscător totdeauna dlui Lt.-Col. Rosetti Bălănescu pentru inițierea acestei rubrici prin care observațiile vânătorilor sunt puse în serviciul științei.

Pot să raportez din nou despre o pasăre rară, care s'a ivit pe teritoriul țării noastre. În 30 August a. c. dl Petru Bod a vânat la Bonțida (46° 55' grade latitudine și 23° 50' grade longitudine) o gâscă de

Gâscă de India

India (*Anser indicus* Lath.). Și aceasta, ca alte găște rătăcite, își căuta adăpost între găștele domestice. Literatura referitoare la ivirea găștei de India în Europa, dispune numai de puține date sporadice. Patria sa după Hartert, este la Nord în regiunea Tian-Schan și Ala-tan, iar spre răsărit se găsește până la Kuku-nor. Godlensky a văzut-o și pe lacul Koso-gol, și un exemplar a fost vânat pe lacul Baikal. Iarna trece în trupe mari în India dela Punjab până la Assam. În Ceylon și pe țărmurile Malabar deja nu se mai găsește.

Ca oaspeți rătăciți au fost observate într'o trupă mai mare în sudul Suediei la anul 1848, când au și fost vâdate mai multe exemplare. Carl Otto Rosenthal în nrul Sept.—Oct. 1934 al revistei „Ornithologische Monatsberichte” vorbește despre două exemplare văzute în Mecklenburg. După Ornithologica din IX/1932 s'au găsit 3 exemplare în Scandinavia la 3 August 1884, 3 exemplare în Sudost Scho-

nen și 1 exemplar la Lünfjord (Dania) în 1892, iar în Iulie 1915 1 ex. la Alosborgslän (Suedia) și în fine la 2 Mai 1932 un exemplar pe insula Aland.

Hartert își pune întrebarea: oare exemplarul vânat la 1848 în Anglia n'a fost cumva dezertor dintr'o grădină zoologică?

Aceasta întrebare se poate pune și la celelalte cazuri, considerând că patria acestei specii de gâscă se află situată la o distanță de cca 6000—7000 kilometri și că în grădinile zoologice din Europa se află destul de frecvent. De ex. în Anglia prin grădina Kew-Garden este ținută în liber și în stare de a putea sbura oricând.

Dar nu-i verosimil că atât de mulți dezertori să se fi găsit astfel, și mai curând se poate presupune că exemplarele ajunse pe aici au venit amestecate între alte specii de găște.

În orice caz ar servi pentru liniștirea curiozității ornitologice, dacă păsările ținute în grădini zoologice și în parcuri, ar fi toate inelate, putându-se astfel evita multe ipoteze dubioase.

Cont. Carol Kornis.

„Vulpea și apa”

Trăesc într'o regiune cu apă veșnică, și vânez mereu în aceleași condițiuni. Incerc deci să dau un răspuns domnului dela „Carpații” ce semnează articolele sale, cu cea mai modestă literă din alfabet, domn, pe care îl iubesc, fiindcă îmi place cum scrie.

În 1929, vânam în lunca Prutului, pe malul basarabean, unde era mai mult holere, scai și cornuți, decât lozie și nuele. Din spinăria ce trosnia sub ciobotele mele, a sărit o vulpe.

Am tras! De pomană. De zăpăceală, a apucat pe sub un mal, gata, gata să între în sat. Dar niște oameni ce tocmai veneau dintr'acolo, au întors-o înapoi. Când să treacă drumul, un om cu carul.

Înapoi.

Niște câni din sat, auzind împușcăturile, au ieșit pe hârtop. Când îi vede vulpea, înapoi. — Și vreme de 1/2 oră, vulpea mea, a făcut naveta între mine și sat, cam de 4 ori.

Văzând că nu-i chip de scăpare, s'a scoborât la Prut, a intrat în el fără sfială, a trecut dincolo și s'a infundat în desime. Am privit-o! Poate o fi nițel lovită și apa o va duce la vale. Aș! De unde! A tăiat drept, dovedind aceasta că știe perfect să înoate și n'are frică de apă.

Alt caz. Eram vre-o 10 vânători și 17 copoi. Ferbea pădurea de schilălău. Mă postasem pe malul Prutului într'o tufă de răchită. Aud plescăind apa. La vre-o 100 m. vulpea, luată din scurt, trecea apa. Cam la 5 minute, copoii au și fost la locul de trecere. Au trecut și ei, pentru ca după vre-o 15 minute să treacă din nou cu vulpe cu tot, îndărăt.

Aceste lucruri, vor părea unora, că sunt din domeniul fanteziei, dar totuși așa sunt cum le spun. Diavolul nostru îmbrăcat în cațaveică, la mare ananghie, nu numai că sare în apă, dar se sue și în copac.

De multe ori am împușcat vulpe, ce se suise de frica copoilor, pe ciofârteli de dărâmatură ori pe metri de lemne din pădure. Un pădurar silvic îmi povestea, cum o vulpe a fost împușcată de el